

12525
3-F-13

ΑΣΠΑΣΙΑ ΜΑΝΔΡΕΚΑ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΝΟΜΟΥ ΦΩΚΙΔΑΣ
ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς:

- 1) Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής,
κ. Ιωάννη Μανιάτη,
- 2) Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης,
κ. Σπυρίδωνα - Άδωνι Γεωργιάδη,
- 3) Υπουργό Εσωτερικών,
κ. Ιωάννη Μιχελάκη.

Θέμα: «Τροποποίηση του νομοθετικού πλαισίου με το οποίο ρυθμίζονται θέματα προστασίας της πηγής υδροληψίας του Μόρνου από υπέρμετρη ρύπανση και θεσπίζονται διάφοροι περιορισμοί και ζώνες προστασίας».

Το 1983 εκδόθηκε η υπ' αριθμ. Α5/2280/1983 Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Υγείας & Πρόνοιας περί «Προστασίας των νερών που χρησιμοποιούνται για την ύδρευση της περιοχής Πρωτευούσης από ρυπάνσεις και μολύνσεις», (ΦΕΚ 720 Τευχ. Β./13-12-83).

Πρόκειται για Υγειονομική Διάταξη με την οποία ρυθμίζονται θέματα προστασίας των πηγών υδροληψίας της ευρύτερης περιοχής της Πρωτεύουσας, (λίμνες και υδραγωγεία Μαραθώνα,

Υλίκης και Μόρνου), από υπέρμετρη ρύπανση και θεσπίζονται διάφοροι περιορισμοί και ζώνες προστασίας.

Με την Κ.Υ.Α αυτή προσδιορίζεται το καθεστώς των χρήσεων γης, των δραστηριοτήτων και της επιτρεπόμενης απόστασης για άσκηση εκμετάλλευσης γύρω από τη λίμνη του Μόρνου.

Τίθενται, δε, μία σειρά περιοριστικών μέτρων που σκοπό είχαν, (και έχουν), την προστασία του νερού που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση.

Ακολούθησε λίγο αργότερα η τροποποίηση της απόφασης αυτής με την Υπουργική Απόφαση Α5/5180/1988 «Τροποποίηση και συμπλήρωση της Υγειονομικής Διάταξης Α5/2280/1983», (ΦΕΚ 891/Τευχ. Β./13-12-1988).

Η διάταξη αυτή ισχύει μέχρι και σήμερα και αφορά στα Υδατικά Διαμερίσματα Αττικής, Δυτικής Στερεάς Ελλάδας και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, που περιλαμβάνουν την λίμνη Υλίκη, τους ποταμούς Εύηνο και Μόρνο καθώς και το φράγμα Μαραθώνα, από τα οποία και υδρεύεται, κατά κύριο λόγο, η περιοχή της Πρωτεύουσας.

Στο κείμενο των Υπουργικών αυτών Αποφάσεων αναφέρεται ότι επιδιώκεται:

1. Η λήψη των κατάλληλων μέτρων ώστε να επιτευχθεί η προστασία από τη ρύπανση και μόλυνση των φυσικών νερών που χρησιμοποιούνται για την ύδρευση της περιοχής της πρωτεύουσας.
2. Η διατήρηση των νερών στην καθαρότερη δυνατή κατάσταση, η αποφυγή κατά το δυνατό περαιτέρω ρύπανσης και μόλυνσης τους καθώς και ο περιορισμός της ρύπανσης και μόλυνσης που προκαλείται τώρα.

Πρόσθετες υποχρεώσεις που ορίζονται στην Υγειονομική Διάταξη Α5/2280/1983 αφορούν:

1. Στον καθαρισμό και συντήρηση της κοίτης, ώστε να εξασφαλίζεται η ελεύθερη ροή των νερών καθώς και στη λήψη κάθε αναγκαίου μέτρου για την αποφυγή δημιουργίας κινδύνων στη δημόσια υγεία αλλά και αντιαισθητικών ή ενοχλητικών καταστάσεων, (μολύνσεις, εστίες ανάπτυξης κουνουπιών, δυσοσμίες, κλπ.).
2. Στους περιορισμούς σχετικά με τις βιομηχανικές, βιοτεχνικές και εξορυκτικές δραστηριότητες, όπου απαγορεύεται η εγκατάσταση κάθε είδους νέων βιομηχανιών και βιοτεχνιών ή η επέκταση τυχόν εγκατεστημένων που βρίσκονται εντός της λεκάνης ή σε συγκεκριμένη απόσταση από τις πηγές ύδατος που προορίζονται για πόση.

Ακολούθησε η έκδοση της υπ' αριθμόν 392 Απόφασης του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας με θέμα: «Απαγορευτικά, περιοριστικά και λοιπά ρυθμιστικά μέτρα για την προστασία και διαχείριση των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων του Νομού Φωκίδας», (ΦΕΚ 479/Τευχ. Β./18.3.2008), με την οποία τίθενται προστατευτικά, περιοριστικά ή και απαγορευτικά μέτρα καθώς και γενικού περιεχομένου απαγορεύσεις για την προστασία του υδατικού δυναμικού.

Το πνεύμα, δε, της Απόφασης αυτής είναι προσαρμοσμένο με τις αρχές της πρόληψης και της άμεσης ή έμμεσης αποκατάστασης της ποιότητας του νερού.

Εξάλλου, η αρχή της αειφορίας στη διαχείριση των υδατικών πόρων, αποτελεί κεντρική επιδίωξη της Οδηγίας - Πλαίσιο 2000/60/ ΕΚ, που είναι το βασικό θεσμικό εργαλείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχει ως βασικό στόχο τη θέσπιση και τη βελτίωση κοινού πεδίου δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων στην Ευρώπη.

Αποτελεί τον καταστατικό χάρτη της ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής νομοθεσίας στον κλάδο των υδατικών πόρων, ενώ συγχρόνως οι εξελίξεις της διαχείρισης και προστασίας των υδατικών πόρων στη χώρα μας, εναπόκεινται στις διατάξεις την εν λόγω Οδηγίας.

Η Κοινοτική αυτή Οδηγία καθώς και το εναρμονισμένο με αυτή Εθνικό Θεσμικό Πλαίσιο στοχεύουν στην ολοκληρωμένη προστασία και την ορθολογική διαχείριση των υδάτων, (επιφανειακών, υπόγειων, παράκτιων και μεταβατικών), στα πλαίσια της αειφόρου ανάπτυξης.

Η αειφόρος ανάπτυξη, η προώθηση, δηλαδή, της βιώσιμης χρήσης του νερού και της δημιουργίας μιας πολιτικής, η οποία σέβεται τα ύδατα και τα προστατεύει από τις οικονομικές δραστηριότητες του ανθρώπου, αποτελεί κεντρική επιδίωξη της Οδηγίας - Πλαίσιο.

Η Εθνική Επιτροπή Υδάτων, άλλωστε, που έχει θεσμοθετηθεί με το Νόμο 3199/2003 και ενσωματώνει την Οδηγία – Πλαίσιο για τα Νερά, ως το υψηλού επιπέδου διυπουργικό όργανο, έχει την ευθύνη χάραξης της πολιτικής για τη διαχείριση και προστασία των υδατικών πόρων της χώρας.

Στο σημείο αυτό θα θέλαμε να τονίσουμε ότι όλοι αναγνωρίζουμε την ανάγκη προστασίας του νερού αλλά και της ορθής διαχείρισης των υδατικών πόρων. Το νερό αποτελεί το σημαντικότερο στοιχείο της φύσης, την πηγή της ζωής μας. Η ανάγκη επάρκειας, λοιπόν, αλλά και η επίτευξη καλής ποιότητας πρέπει να αποτελεί βασική μέριμνα της Πολιτείας αλλά και της σύγχρονης κοινωνίας.

Όμως, το προαναφερόμενο θεσμικό πλαίσιο δημιουργεί υπέρμετρες δεσμεύσεις και περιορισμούς που υπερβαίνουν, κατά την άποψή μας, το σκοπό θέσπισής του, ήτοι την προστασία του πόσιμου ύδατος.

Για παράδειγμα η απαγόρευση κάθε είδους δραστηριότητας σε υπερβολικά μεγάλη ακτίνα περιμετρικά της λίμνης του Μόρνου, επιφέρει καθηλωτικά αποτελέσματα για την ανάπτυξη της περιοχής.

Θα πρέπει να πούμε ότι θα μπορούσαν να προβλεφθούν και επιτραπούν κάποιες δραστηριότητες ήπιας μορφής χωρίς περιβαλλοντικές οχλήσεις οι προϋποθέσεις δημιουργίας των οποίων σαφώς θα προβλέπονται από σχετικό νομικό καθεστώς. Με τον τρόπο αυτό δύναται ευχερώς να διασφαλιστεί η προστασία του περιβάλλοντος και των υδάτων της λεκάνης του Μόρνου αλλά και να δοθεί μια πνοή ανάπτυξης στις παραλίμνιες περιοχές που αυτή τη στιγμή ερημώνουν.

Περαιτέρω, στις 22.12.2011 υπεγράφη από τον Ειδικό Γραμματέα Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, το Τεχνικό Δελτίο ένταξης στο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» του έργου «Αποχέτευση και επεξεργασία λυμάτων οικισμών περιοχής Ταμιευτήρα Μόρνου». Ο συνολικός προϋπολογισμός, δε, του έργου αυτού ανέρχεται στα 17 εκ. ευρώ περίπου.

Με την κατασκευή του αγωγού θα δοθεί οριστική λύση στη διαχείριση των λυμάτων των παραλίμνιων οικισμών. Επίσης η κατασκευή του στοχεύει στην προστασία του Ταμιευτήρα της λίμνης του Μόρνου και της ευρύτερης περιοχής ενώ είναι βέβαιο ότι θα συμβάλλει στην ανάπτυξη της ορεινής Δωρίδας.

Όμως και η κατασκευή του έργου αυτού αναδεικνύει τους προβληματισμούς που τίθενται γενικότερα για την αναγκαιότητα τροποποίησης της Υγειονομικής Διάταξης του 1983, προς την κατεύθυνση της μερικής άρσης των αυστηρών περιορισμών και των μεταβολών που θα πρέπει να επέλθουν για τις επιτρεπόμενες δραστηριότητες στις παραλίμνιες περιοχές.

Κατόπιν τούτων ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1) Υπάρχει ολοκληρωμένη προσέγγιση από την Εθνική Επιτροπή Υδάτων, συμβατή με την Κοινοτική Οδηγία – Πλαίσιο 2000/60/EK, στη βάση ανάγκης επανεξέτασης του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου, με το οποίο ρυθμίζονται θέματα προστασίας της πηγής υδροληψίας του Μόρνου από υπέρμετρη ρύπανση και θεσπίζονται διάφοροι περιορισμοί και ζώνες προστασίας;

2) Υπάρχει η δυνατότητα να τροποποιηθεί η Υγειονομική Διάταξη του 1983, ώστε: α) να επιτραπούν δραστηριότητες ήπιας μορφής ανάπτυξης, φιλικές προς το περιβάλλον, οι προϋποθέσεις δημιουργίας των οποίων σαφώς θα προβλέπονται από σχετικό νομικό καθεστώς, προκειμένου να διασφαλιστεί η προστασία του περιβάλλοντος και των υδάτων της λεκάνης του Μόρνου αλλά και να δοθεί μια πνοή ανάπτυξης στις παραλίμνιες περιοχές που αυτή τη στιγμή ερημώνουν, και β) να δοθούν οι απαραίτητες λύσεις για την κατασκευή του σημαντικότατου έργου «Αποχέτευση και επεξεργασία λυμάτων οικισμών περιοχής Ταμιευτήρα Μόρνου» του οποίου το Τεχνικό Δελτίο ένταξης στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» έχει υπογραφεί από 22.12.2011 από τον Ειδικό Γραμματέα Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής;

3) Ποιός ο χρονικός ορίζοντας υλοποίησης ενδεχόμενης τέτοιας τροποποίησης της Υγειονομικής αυτής Διάταξης η οποία θα αναδείξει τις προοπτικές αξιοποίησης της Λίμνης του Μόρνου;

Αθήνα, 2 Ιουλίου 2013

Η ερωτώσα βουλευτής,

Ασπασία Π. Μανδρέκα